

Dahls Quisling

INNLEGG

Det eneste **Hans Fredrik Dahl** viser i sin biografi er at Quisling ikke var mer enn en skoleflink dilettant, skriver **Tryis Øra**.

HANS FREDRIK Dahl har kastet en stor sjanse fra seg. Interessen for Vidkun Quislings sentrale forhold til den internasjonale nazifascismen, hans rolle under den russiske revolusjon, den påfølgende borgerkrigen, utformingen av Det tredje rikets herrefolkideologi og hans salg av kongeriket Norge til Adolf Hitler den 9. april 1940, er et like levende mysterium verden over i dag, som for femogførti år siden.

Derfor ville en vitenskapelig analyse av ALLE sidene av denne moderne utgaven av Trelle Kark, gitt Dahl et marked for boken langt utenfor rikets grenser.

Forfatteren har falt for den menneskelige fortellerstilen i Fru Fredrik Prytz dagbøker, hvor alle er søte og elskelige personer så lenge ingen tar sukkerbitene fra dem.

Det er smakløsheten i Dahls suppekritikerne har falt for. Dahl sammenlikner Vidkun Quisling med Kristus og Hellig Olav. Ja, han bedyrer sogar at «Quisling må ha følt seg rensset av Gud» da henrettelsen på Akershus fant sted.

Quisling er for Dahl ingen Judas, men en elskverdig misforstått mann. Ja, hans bok har tilogmed den neste hellige undertittelen «En fører blir til».

Ingen fører

Men det vet all verden, at Quisling aldri ble noen fører. Han solgte rikets nasjonale frihet til nazistene, svek kongefamilien og satte deres liv på spill, forrædde vår demokratiske grunnlov og gjorde seg skyld i uoppriktelige forbrytelser mot det norske folk og dets allierte. For dette ble Quisling et udødelig begrep på en premeditert individualistisk ondskap, som nettopp gjennom sin smålighet avslører sin universale natur. I hele verdens øyne er Quisling en ful vannrotte som fikk ta sine nevrosener og forknypthet motforestillingsløst ut på en av Europas aller yngste nasjoner.

Det burde vært historikerens oppgave å finne svarene på hvorfor dette skjedde. Dahl gir et totalt ukritisk, kjønnsløst og derfor udramatisk bilde av en mann som stjal sin karriere fra en verden som befant seg på randen av stupet, og som falt i avgrunnen så snart nazifascismen var et faktum.

Når man nå ruller den røde løperen ut for Dahl er det fordi han forsøker å fylle det svarte hullet reaksjonen har etterlatt i moderne norsk historie med søndagsskolepreik. Svik og anti-stallig virksomhet og misbruk av rikets institusjoner avskrives med tomme årene kongeriket Norge har eksistert skal gå tapt, til



Tryis Øra har enn annen vurdering av Quislings rolle i Sovjet enn Hans Fredrik Dahl.

fordel for dem som forrædde landets frihet.

Bokens eneste verdi ligger i at den avslører denne sammenhengen: Dahl klarer faktisk å vise oss at Quisling ikke var mer enn en skoleflink dilettant, som med invertert idealisme, irrasjonell fedrelandskjærlighet og et fullstendig kjøtersk og motforestillingsløst borgerskap i ryggen, utvikles til en brønnende sjarlatan.

Den perverterte nasjonalismen

Quisling skulle opprinnelig til Kina for å hjelpe general Munch med å slå ned den nasjonalistiske opprørstyrkene som truet i landet. Dette viser at de styrende kreftene i det nylødte Norge hadde imperialistiske drømmer. Man opererte allerede i norsk utenriks tjeneste med et sosial-darwinistisk frihetsbegrep som åpnet veien for Norges «heroiske» plass i den vestlige imperialismen. Det var blitt oppløst og vedtatt at enkelt nasjoner, som Kina, India og Russland ikke hadde den samme retten til nasjonal frigjøring og selvstendighet. Og sist, men ikke minst, man hadde bestemt seg for at arbeiderklassen ikke hadde rett til å gjennomføre den samme sosiale revolusjonen borgerskapet hadde fått helt gratis et drøyt hundre år tidligere.

Nasjonalsosialismen var imidlertid underveis!

Derfor plyndret Vesten Russland samvittighetsløst. Og i denne plyndringen hadde ikke bare norske privatinteresser funnet sin plass. Etter at vi selv igjen var blitt en fri nasjon, brukte disse privatpersonene ri-

kets institusjoner og diplomati som springbrett for sin sjakalvirksomhet.

I dette bildet ble Vidkun Quisling en internasjonal figur.

Han møtte Alfred Rosenberg i Petersburg allerede i 1917, og møtet ble historisk for dem begge. Rosenberg skriver i sin bok *Der Mythos des 20. Jahrhunderts*, som kom ut i 1934 følgende: I sentrum av ekstasen over det andre Imperiet sto det en profet (Quisling) som nesten alene hadde klart å trekke opp grensene for den tysk-nordiske-vestlige drømmen og dens måseting.

Både Quisling og Rosenberg ble frelste beundrere av den religiøse heroismen i revolusjonens Russland, og drømte om å kunne overføre den på sine germanske stammefolk for i sin tur å kunne underbygge nasjonalsosialismen religiøst og moralsk.

Den tysk-nordiske-vestlige drømmen

Under borgerkrigen lå Nansenhjelpen så nære opptil den kontarevolusjonære intervensjonskrigen fra vest den bare kunne komme. Quisling selv ble av Herbert Hoover anklaget for å ha utdelt innsamlende midler til bolsjevikene, hvorpå Quisling gjorde rede for seg ved å bevise at alt han hadde disponert av midler var gått til Pilsudskis hær.

Quislings nære venn og medsammenhvorne Fredrik Prytz ble anklaget for regelrett svindel og utvist fra Sovjetunionen.

I 1927 sto Nansen på Tønsberg torg og skrek at partigjerdene var blitt råt-

ne, og at dersom ikke det norske folk ville hjelpe ham med å rive dem ned, så skulle han gjøre det selv.

I de to årene Quisling ivaretok det britiske imperiets interesser i Sovjetunionen var han kontrarevolusjonens sentralperson.

Trotskij visste alt om dette, og Quisling var livredd for at den russiske revolusjonslederen skulle kompromittere hans karriere med sitt asyl i Norge. Følgelig sørget han for å få Trotskij utvist med falske anklager.

I virkeligheten sto Vidkun Quisling sentralt i det spillet som tilsøtt rev verden av hengslene.

Arketype

Ved sin kyniske bruk av to vektigheter og to mål i spørsmålet om menneskelige frihet, står Quisling fram som arketyper på det bedervede kristne herremenneskesynet og den rovdyr-moralen som ligger til grunn for den vestlige imperialismen den dag i dag.

Når han aldri ble den føreren for det norske folk Dahl fremstiller ham som, var det fordi han ikke kjente sin besøkelsestid.

Men Tyskland ble ført bak lyset av den forenklete og atypiske nasjonalismen Quisling representerte. Den passet som hånd i hanske for den irrasjonelle fundamentalistiske nasjonalismen som allerede før århundreskiftet hadde tatt bolig i det tyske borgerskaps politiske avledere.

Dahl leter etter «mennesket» i krapylet Quisling, og avskriver seg selv som både historiker og forfatter.

Er det noe vi vet, så er det at også Hitler hadde en mor!

Hvilke navn i kon i år Karlsten av b tikk - a ling» so dager.

H

Der står helm Stein stesønn, og ne vært en

Tydelig

I 1990-årene

og hans

raskt tape

av den offi

reist i ren

bergs lett

vekstene i

(der sparer

og frister

rundt: Og

de program

Den sidd

«Karakter

offentlige

tradisjonse

opplysning

ler rett og

skriver Er

noe vesen

ken - slik

Henrik W

er for først

er blir on

entertain

inni gavep

langt er d

lysning an

rompa i av

synsprog

implisitt

blitt, at «k

bryderiet n

En ubru

I norsk ju

tradisjon i

te helt fra

og fram til

til Haager

endret ide

og så med

nom 198

fortreng

idealet. Vi

tikk, men

journalist

mot forbr

turmarked

dannelse b

behov for

blitt det ny

Kulturj

feldig valgt

norsk jour

turjournali

som i norsk

journal

volusjonen

skribent v

samfunns

av «Dikter

land i flok

som folk

Bjørnson,

Camilla C

Diktarn

muligheter

fram. For